

VÖRÖS LOBOGÓ

AZ RKP ARAD MEGYFI BIZOTTSÁGA
ÉS A MEGYFI NEPTANÁCS LAPJA

XXVI. évfolyam
7937. szám
4 oldal,
30 bani
Vasárnap,
1970.
szeptember 27.

Nemzetközi Fogászati ülésszak a fővárosban

Szombat reggel a fővárosi Köztársasági Palota termében megkezdte munkálatait a Nemzetközi Fogászati Szövetség 58. évi ülésszaka. E nagy jelentőségű tudományos összejövetelen a világ 46 országából a fogorvosi tudomány és gyakorlati életjáró szakmájának képviselői vettek részt.

Az ülésszak munkálatait Ion Gheorghe Maurernek, Románia Szocialista Köztársaság Minisztertanácsának elnökének magas védnökségével zajlanak le.

A hat napig tartó értekezlet munkálatait a legaktuálisabb tudományos és gyakorlati problémákat vitatják meg, kijelölve az orvostudomány ezen ága fejlődési útjainak új szakaszát.

Dr. Valerian Popescu, orvosprofesszor, az Akadémia levelező tagja, az ülésszak rendező bizottságának elnöke mondott megnyitót beszédet.

Taps közepette szólásra emelkedett Ion Gheorghe Maurer, a Minisztertanács elnöke. Beszédét figyelemmel hallgatták és élénken, hosszasan megtapsolták.

A Nemzetközi Fogászati Szövetség, a résztvevők nevében Dr. Jack Stork, a szervezet elnöke

köszönetet mondott a Minisztertanács elnökének, a román államnak az értekezlet lebonyolításához teremtett feltételekért.

A továbbiakban a résztvevőket köszöntötte dr. Dan Enăchescu egészségügyi miniszter, Mircea Malita oktatásiügyi miniszter, Aurel Moga professzor, akadémikus, az Orvostudományi Akadémia elnöke és Ion Cosma, a Bukaresti muncipiumi néptanács első alelnöke.

A Nemzetközi Fogászati Szövetség 58. évi ülésszaka alkalmából fogászati anyagokból és készülékekből nemzetközi kiállítás nyílt meg a Palotaterem előcsarnokában. A kiállításon 21 szakállalat vesz részt Ausztriából, Csehszlovákiából, Svájcban, Olaszországból a Német DK-ból, Németországból SZK-ból, az USA-ból, Magyarországból és Romániából.

Ion Gheorghe Maurer, a Minisztertanács elnöke a nemzetközi tudományos összejövetel rendezői kíséretében megtekintette a kiállítást és elismerő nyilatkozott a fogászati technika eredményeiről.

Az ötéves terv vitája az IAMMBA vállalatnál

A LEGFŐBB TÉNYEZŐ — A TERMELÉKENYSÉG NÖVELÉSE

Arad egyik élenjáró üzeme, az Épület- és Butorvasalásokat Gyártó Vállalat (IAMMBA) dolgozói-nak küldöttéi gyűltek össze a minap, hogy megvitassák az új ötéves tervben rájuk háruló feladatokat, mérleget a képességeiket és összevetessék azokat a tennivalókkal.

Jogos büszkeséggel jelentette be számolójaiban az igazgató bizottság, a jelenlegi ötéves tervben elért eredményeket, az ideiglenes megvalósításokat. Mint ismeretes, a IAMMBA az első vállalatok között volt meggyengében, melyek határidő előtt teljesítették az ötéves tervet. (Már április 3-án teljesítették a főbb mutatókat). Eredménye kiemelni azt a tény, hogy a termelés fejlődésének évi átlagos üteme a tervezettnél 0,26 százalékkal magasabb volt. És ami ennél is jelentősebb: a termelés növekedését teljes egészében a munkatermelékenység növelésével érték el. A termelékenység a jelenlegi ötéves terv éveiben, az alapévhez vi-

szonyítva a következőképpen alakult: 1966-ban 5,2, 1967-ben 10,7, 1968-ban 18,9, 1969-ben 34,5 százalékkal volt, ez év végéig 44,1 százalékkal lesz nagyobb, mint 1965-ben.

Nem véletlen tehát, hogy az új ötéves terv vitája során, amikor értesültek az egybegyűltek arról, hogy 1975-ben a vállalat termelése a jelenleginek majdnem a duplájára nő, többen is hangsúlyozták: az üzemfejlesztés, a beruházások mellett az új időszakban is a legfőbb tényező, elsődleges probléma kell legyen a termelékenység növelése. Ennek érdekében pedig ki kell terjeszteni a komplex megmunkáló szerszámok alkalmazását, valamint a műveltek gépesítését. Erről beszélt Matei Petru, a pártbizottság titkára, Mihăilescu Ștefan, a tervosztály

SZ. J.

(Folytatás a II. oldalon)

Az RKP KB Végrehajtó Bizottsága ebédet adott a 60 éves Vasile Vilcu elvtárs tisztelőre

Az RKP KB Végrehajtó Bizottsága szombat délelőtt elvtársi ebédet adott Vasile Vilcu elvtárs, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának tagja, az Államtanács alelnöke 60. születésnapja alkalmából.

Az ebédet részt vettek a következő elvtársak: Nicolae Ceaușescu, Ion Gheorghe Maurer, Emil Bodnăraș, Paul Niculescu-Mizil, Gheorghe Pană, Gheorghe Rădulescu, Ilie Verdet, Maxim Berghianu, Florian Dănilache, Constantin Drăgan, Emil Drăgănescu, Făzekaș János, Dumitru Popescu, Leonte Răutu, Ștefan Voitec, Ioșif Banc, Miron Constantinescu, Ion Iliescu, Ion Ioniță, Vasile Patilă, Ion Stănescu, Mihai Marin, Ion Pătan, Chivu Stoica, Constantin Pîrvelescu, Gheorghe Vasiliu.

A párt- és államvezetők melegen üdvözölték Vasile Vilcu el-

társat, jó egészséget, hosszú életet és újabb sikereket kívántak neki a pártunk és szocialista államunk által rábízott feladatok teljesítésében.

Az ebédet Nicolae Ceaușescu elvtárs pohárköszöntő mondott. A párt főtitkára részletesen kitért pártunk széles körű munkájára és sikereire az RKP X. kongresszusán kidolgozott nagyszűrű, sokoldalú országépítő program valóra váltásában, beszélt pártunk és államunk külpolitikájáról, amelynek vezére a barátság és a szövetség a szocialista országokkal, a szolidaritás és az egység a kommunista mozgalommal, az enyhülés, az együttműködés és a béke ügye a világban, majd rámutatott, hogy az egész párt- és államvezetőség oldalán mindebben része volt és része van Vasile Vilcu elvtársnak is. A szocialista építőmunka további nagy feladatainak taglalása után Nicolae Ceaușescu elvtárs erőt, egészséget kívánt Vasile

Vilcu elvtársnak, hogy továbbra is hozzájárulhasson a párt és az állam tevékenységéhez.

Ezután Vasile Vilcu elvtárs mondott köszönő szavakat. Hangsúlyozta, hogy egész életét a pártunk szentelt, megköszönte Nicolae Ceaușescu elvtárs meleg, elismerő szavait, a hozzá intézett jókívánságokat és megfogadta, minden erőfeszítést megtesz, hogy minél inkább hasznára váljon a pártnak, a szocialista építés ügyének országunkban. Vasile Vilcu elvtárs kijelentette, szilárd meggyőződése, hogy pártunk, élén főtitkárával, a biztos kezű, a néphez, a szocializmus ügyéhez mélyen hű marxista-leninista vezetővel, a jövőben is becsülettel teljesíti a Románia jövőjének biztosításában rá háruló nagyszűrű történelmi küldetést.

Az ebéd meleg, elvtársi légkörben folyt le.

(Agerpres)

Rajtunk a világ szeme

Három nap múlva lesz az UTA-Fejenőrd BEK-mérkőzés. A rendkívüli érdeklődéssel várt találkozó órái — ám de nem megoldhatatlan — feladatok elé állítja a textilyári játékosokat. Az Interkontinentális Kupa védője elleni visszavágóra azonban nemcsak bajnoksapatunk labdarúgóiak és edzőik kell felkészülniük, megnevezett feladatok várnak a klub vezetőire, a rendezőkre, sőt — és ez egyáltalán nem túlság — az egész városra, megyére is.

Mindenki tudja, hogy a továbbjutást eldöntő mérkőzésre több ezer holland szurkoló jelezte érkezését. Az ONT mintegy 3 ezer jegyet biztosított a Fejenőrdot Aradra nézők részére, de egész biztos, szép számmal érkeznek Hollandiából olyan focibárák is, akiknek nem lesz jegyük, és akik „majd csak lesz valahogy!” — jelszóval vágyják magukat autóból, vagy ülnek repülőre. Nem beszélve a belföldi szurkolókról, akik Kolozsvárról, Váradról, Temesvárról, Bukarestből vagy éppen Konstancáról (!) jönnek le Aradra.

A rotterdami 1:1 híre bejárta a világsajtót. Az eredmény halatára (biztosra vesszük!) ezrek és ezrek keresték elő a térképet, szerte az egész világon, hogy megnézzék: merre is van az az Arad, melynek csapata sakkban tartotta — idegenben — a Fejenőrdot. Ugy is mondhatnánk, hogy az 1:1 óta rajtunk a világ szeme.

A Fejenőrd-szurkolók fogadása, elszállásolása, étkeztetése, szórakoztatása stb. — az ONT feladata. Reméljük, hogy az Országos Turisztikai Hivatal alaposan felkészült mindenre, és nem lesz semmilyen fennakadás! Bizzunk abban, hogy a Posta és Távközlési Igazgatóság, s a közlekedési törzst sem vall szégyent, és a közúti forgalmat irányító, valamint a rendfenntartó erők — figyelem a közlekedési dugókra, parkiroszra! — is fel-

adatuk magaslátán fognak állni! Külön kell szólnunk a sport-szerkesztőről.

A Fejenőrd szurkolói hangosak lesznek. Láttuk és megcsodáltuk őket Rotterdamban: egy percig sem szünetek meg biztatni kedvenceiket. Dudáltak, énekeltek, „héjja, héjja Fejenőrd”-oztak szakadatlanul. De amikor felhangzott a „hajrá UTA!” — piciny sziget volt a két román kereskedelmi hajó legénysége a tengeri holland szurkoló között — senki sem

fújolt, senki sem halgattatta el. Csak egyszerűen — tulkiabáltak. Tehették, többen voltak.

Itt, Aradon, az UTA-szurkolók lesznek többségben. És lelkes — de civilizált! — biztatással bravuros teljesítményre készítetik bajnoksapatunk labdarúgói.

Csak egy pillanatra se feledjük: rajtunk a világ szeme. A televízió is közvetíti a találkozót — az Interkontinentális Kupa védőjét kellett vendégül látnunk, hogy legyen végre egyenes közvetítés Aradról —, és a mérkőzést átveszi a holland tévé is. Több mint 100 újságíró és fotóriporter lesz jelen, nem beszélve az UEFA megfigyelőiről! Nem győzzük hangsúlyozni: a szurkolóknak és a rendezőknek kötelességük mindvégig megőrizni nyugalmukat, méltóságukat — az eredmény alakulásától függetlenül —, mert az UEFA (gondoljunk a Dinamo vagy a Rapid esetére) egyáltalán nem tréfál.

De bizzunk abban, hogy minden rendben lesz! Tegyük meg mindannyian mindent, hogy vendégeink jól érezzék magukat városunkban, hazánkban! Mert ezekben a napokban hagyományos vendégszeretetünk kell tanúbizonyságot tennünk külföldi látogatóink előtt. Az UTA-Fejenőrd BEK-mérkőzés nemcsak egyszerű sporttalálkozó: bizonyítási alkalom mindannyiunk számára.

Jegyzet

Ion Gheorghe Maurernek, a Minisztertanács elnökének üdvözlőlevele

Hölgyeim és uraim!
Románia Szocialista Köztársaság kormányának nevében szívvelyesen üdvözlöm a szomatológiai tudomány kiváló képviselőit, akik részt vesznek a Nemzetközi Fogászati Szövetség 58. rendes évi ülésszakán.

A román kormány a tudományos összejövetelt vendégül látva ismételtén kifejezi a tudomány iránti nagybecsűségét, azt az óhaját, hogy elősegíti annak haladását, támogatja a világ különböző országaiban élő tudományos dolgozók közötti kapcsolatokat szorosabbra fűzését.

Ez szükségesszerűen következik abból, hogy napjainkban a tudomány egyre jelentősebb szerepet tölt be, mint a társadalom haladásának elsőrendű hajtóereje. A tudomány — mint ismeretes — egyre inkább fokozza az embernek azt a képességét, hogy uralkodjon a természet fölött, lehetővé teszi számára, hogy egyre jobban hasznosítsa annak kincsét, hogy gyorsan és jelentősen javítsa anyagi életkörülményeit. A tudomány elsajátításával egyidejűleg az emberek emelik kulturális színvonalukat, fejlesztik azt a képességüket, hogy megismerjék és megért-
sék a természet és a társadalom jelenségeit.

Mindezek által a tudomány olyan tényezőként hat, amely felzárkóztatja az embert, elősegíti részvételét a közösség és saját egyéni sorsának alakításában.

Minél inkább mentesítik a tudomány fejlődését és az emberi génusz vívmányainak gyakorlati bevezetését az akadályoktól, amelyek az ember ember általi kiszakadására és elnyomására irányuló törekvések szülnék, a tudomány az emberek és a nemzetek közötti olyan új kapcsolatokat előmozdító tényezővé is válik, amelyeket az ész, az igazság és a kölcsönös bizalom szelleme, az emberi és nemzeti egyenlőség, szabadság és méltóság elvei vezérlelnek. A tudomány egyre inkább a nemzetközi megértés és együttműködés fejlesztésének eszköze s ez napjaink egyik olyan sajátossága, amely az egyetemes kincs jellegét kölcsönözi a tudományok a kivétel nélkül a világ összes népeit érdekeltté teszi fejlesztésében.

Tudatában lévén a tudomány teljes jelentőségének, Románia a tudományos kutatás fejlesztését

ket, hogy megismerjék és megért-
sék a természet és a társadalom jelenségeit.

Mindezek által a tudomány olyan tényezőként hat, amely felzárkóztatja az embert, elősegíti részvételét a közösség és saját egyéni sorsának alakításában.

Minél inkább mentesítik a tudomány fejlődését és az emberi génusz vívmányainak gyakorlati bevezetését az akadályoktól, amelyek az ember ember általi kiszakadására és elnyomására irányuló törekvések szülnék, a tudomány az emberek és a nemzetek közötti olyan új kapcsolatokat előmozdító tényezővé is válik, amelyeket az ész, az igazság és a kölcsönös bizalom szelleme, az emberi és nemzeti egyenlőség, szabadság és méltóság elvei vezérlelnek. A tudomány egyre inkább a nemzetközi megértés és együttműködés fejlesztésének eszköze s ez napjaink egyik olyan sajátossága, amely az egyetemes kincs jellegét kölcsönözi a tudományok a kivétel nélkül a világ összes népeit érdekeltté teszi fejlesztésében.

Tudatában lévén a tudomány teljes jelentőségének, Románia a tudományos kutatás fejlesztését

társadalmi építésének elsőrendű célkitűzésévé avatta. Az országos tudományos kutatási program keretében kellő figyelmet szentelünk az orvosi és biológiai tudományoknak, amelyeknek rendeltetését jelentősen hozzájárulni az emberek egészségének megvédéséhez. Az emberek egészségéről való gondolkodás pártunk és államunk egyik legfőbb törekvése, egyik jelentős vonása az egész nemzet sokoldalú fejlesztésére és felvirágztatására irányuló sokoldalú folyamatának.

Nyilvánvaló, hogy az orvostudományok fejlődése, amely napjainkban sürög-morgóvá várt rendkívül bonyolult problémákat vet fel, nem képzelhető el egyre számottevőbb szellemi erő részvétele nélkül és az összes országok tudósainak szoros együttműködése nélkül. Az Önök kongresszusa, amely számos ország jeles tudományos dolgozóit egyesíti, hozzájárul majd olyan következtetések megállapításához, amelyek rendkívül jelentősek és hasznosak a közegészségügyi kérdések megoldására nézve a szomatológia terén, és minden bizonnyal új távlatokat nyit meg az orvostudomány és jelentős ága számára.

Kérem engedjék meg, tisztelt vendégeink, hogy üdvözlőm Önököt Romániában, és teljes sikert kívánjak kongresszusuknak.

Schibel Anna a Victoria órágyár szorgalmas munkásnője.

Őszi napok a kürtösi határban

Gépkocsink nyeli a kilométereket, sűrű porfelleggel hagyja maga után. Előttöm körvonalazódik a város. Távolság keletet mutatnak a fák a zöld levelek. A város utcáin szekerek, tehergépkocsik és traktorok verik fel a port. Don Ioan, a 23. August termelőszövetkezet elnöke már a kora reggeli órákban a határba indult. Így van ez rendjén, hiszen a szövetkezet tagjai a felkelő napot már a mezőn köszöntik. Emberek száza vágják a kukorica- és napraforgószerűket. Kukoréppával megakott szekeret döcögnek a dűlőutakon, itt is ott is dűbörgő traktorok hasítják a barázdát. Hatalmas asztallap simaságu földterületeken tárcsálemek aprítják a rögöt.

— Merész terveket készítettünk év elején, — mondja sóhajtova a szövetkezet elnöke, majd így folytatja — ám minden számításunkat keresztülhúzta az időjárás. A földből feltörő talajvíz több mint ezer hektár területen fullasztotta meg, pusztította el a kukoricát, napraforgót, kukoréppát, zöldséget, kenderet és a takarmánynövényeket. Elérkezett az ősz és most valamennyien azon vagyunk, hogy a megmaradt kultúrák termését

szemvesztés nélkül takarítsuk be és raktározzuk el.

A szivarján minden színskálájában pompázik a kürtösi határ. Sok helyen aranyszínű a kukorica-szár és beérte a termés is. A homokosabb és magasabb fekvésű parcellákról már letörték a kukoricát s kupokba rakták a szarát is. Eddig 41 hektárról takarították be a termést. Többől nem lehetett, mivel nagyon zöld és még a viaszérés stádiumot sem érte el. Egy teljesen zöld kukoricabőlánál Mocanu Teodor és Dragotă Grigore gépesítők szőlőnek. A két CSU kombájnnal naponta 60–70 tonna szecskát készítenek.

A termelőszövetkezet tervében 2732 tonna siló elkészítése szerepel. Mi gépesítők is szeretnénk, hogy ezt a mennyiséget teljesítsük. Eddig 2000 tonnát silóztunk be és mindent megteszünk azért, hogy több, jó minőségű eledelet biztosítsunk az állatoknak — mondotta Dragotă Grigore traktorista.

A határban több száz szövetkezeti tag dolgozik. Legtöbben asszonyok. Nap mint nap derekasan

CSIGYAR ISTVAN

(Folytatás a II. oldalon)

„Az emberek visszahívták a vizek rémtetteinek helyére, átkot mondanak az árakra, aztán a tenyerükbe köpnek és ujjazkodik az életet.”

(Arvickönyv)

Lassan kapaszkodom fölfelé a kanyargó lépcsőn. — Vágyon csak neki, a tér jobboldalán — mondotta néhány perccel ezelőtt egy fiatalember, amikor megkérdeztem, hol jutok fel leghamarabb a várba. Hát most kaptatok a repedezett, szétlőtt, viztől, emberi talpaktól recse-re, simára és újra durvára dörzsölt lépcsőkön, magastetűjű, apró ablakos házak között. A keskeny, sötét kapualjakból különös szag árad, mintha az épületek megőrizték volna — korhűség kedvéért — egykori levegőjüket. Itt, Segesváron, az évszázados burg szinte érintetlenül maradt az utókorra.

A maga nemében pártatlanul szép a vár. Szinte minden épülete emlékmű. A kézművesség virágzását jelképező, a XIV.—XV. században épült tornyok: a kovácsok, a vargák tornya, a csizmadiák, a szabók és ötvösök bástyája — megannyi történelmi dokumentum.

Az egyik kicsi ablakos ház előtt padkán öreg néni üldögél.

— Tudja-e ki lakott itt, néni?

— Valami nagy ember, fiam, de régen, meg van annak vagy 100 esztendeje is.

A kapu fölötti réztáblán olvasom: Itt lakott 1431–1435 között Vlad Dracul. Mircea cel Bătrîn havasalföldi fejedelem fia. Milyen relatív fogalom az idő!

A várat a híres oratorony uralja. A XIV. század elején épült és két évszázadon át a városi tanács székhelye volt. Tűzvész megrongálta, de elpusztítani nem tudta. A középkori tornyot övező négy szegletbástya a város pallosját szimbolizálta. 1648-ban Kirschel János

zadban épült és a XV. században restaurált kolostortemplom, a Cuza Voda utca végében megpillantottam a XVII. század derekán épült fedett lépcsősort. A 175 lépcsőfok

megmászása után Segesvár csodálatos panorámájában gyönyörködöm.

Elélményeztet, népművészeti bolt, parányi hangulatok kávézó — a várteret. Feszélyezve érzem magam, az egyetlen vendég vagyok a kis cukrászdában.

Csak turisták jönnek ide — panaszkolja a boltvezető. — Ők is inkább csak nézelődnek. Ujabb lépcsőfokok. Kis

térre vezetnek, a muni-

ciumi néptanács. Az impozáns épület előtt Petőfi Sándor szobra.

Lefelé, a központ felé haladva egyre inkább a mába csöppenünk. A távolban a fajszerű üveggyár kéményei pipálnak. A kérszuhaggyal és a Nicovale üzemmel napjaink iparosodó Segesvárt jelenti.

Köztársaság útja. A májusi nagy áradás idején, „tragikus Velence”-vé változott e körút. Embereket meghaladó magasságban még mindenütt látni a ház falán a sötét csíkot. Figyelemztetőül, hogy résen kell lenni. Igába törésért a természet nem állhat bosszút az emberen.

Rettenetes éjszaka volt — emlékezik a Cafe bár egyik kiszolgálója. — Reggelre csónakok szedték össze a hűtőkre, fákra menekült embereket.

— Ottó Lurtz-ot ismeri? — kérdezem.

A Kolozsvári utcában sok még a romos ház. De építétek, mindenütt építétek. Ujat, szebbet, erősebbet a régivel.

A Küküllő vize itt többé nem pusztíthat.

Alkony borul a városra. A neonfényes utcák — sétáló fiatalok, a kávéház meghazudtoló járműforgalom. Fenn a várból nyomásgépi sötétítés és a csönd. Ott az évszázados történelem, itt, lent a lüktető jelen.

— Csak látásból. Az emberek még ma is utána fordulnak az utcán. Egyik barátnőm családja is ő vitte ki a szárazra.

Ottó Lurtz, a Nicovale gyár munkása a segesvári „Szent Bertalan éjszaka” keskeny csónakjával családokat mentett a pusztulástól. Ötven embert — egyetlen éjszaka. Mialatt házukból semmi sem maradt.

A Kolozsvári utcában sok még a romos ház. De építétek, mindenütt építétek. Ujat, szebbet, erősebbet a régivel.

A Küküllő vize itt többé nem pusztíthat.

Alkony borul a városra. A neonfényes utcák — sétáló fiatalok, a kávéház meghazudtoló járműforgalom. Fenn a várból nyomásgépi sötétítés és a csönd. Ott az évszázados történelem, itt, lent a lüktető jelen.

PUSKEL PETER

A gazdasági hatékonyság növelése — a dolgozók érdeke

Az országos pártkonferenciának a gazdaság vezetésére és tökéletesítésére irányuló határozatai különösen jelentőséget tulajdonítanak a dolgozók érdekeltségének fokozására. Az új bérzési rendszer bevezetése, majd a Minisztertanács 151. számú Határozata érdekében teszt a dolgozókat abban, hogy növeljék a munka termelékenységét, csökkentik a költségeket és az anyagfogyasztást, esszerűbben használják fel a belső tartalékokat, fokozzák az egész gazdasági tevékenység hatékonyságát. Az új bérzési rendszer és az említett határozat teljes mértékben megfelel mind a nemzetgazdaság, mind az alkalmazottak egyéni érdekeinek.

Ismeretes, hogy a Minisztertanács 151. számú Határozatának megfelelően ettől az esztendőől

kezdődően a munkások, műszaki és vezető káderek a létrehozott nyereséggel arányos prémiumban részesülnek. Ez a premizálási rendszer közvetlenül érdekeltte teszi az alkalmazottakat, az egyik legjelentősebb tervmutató — a jövedelmesség — növelésében. 1970-ben kísérletezési módon a prémiumalapot úgy állapították meg, hogy az ne haladja meg a tervezett bérzési penzalap 2 százalékát.

Szakszervezeti élet

Abban az esetben, ha az előirányzott jövedelem nem jön létre, a prémium volumene is arányosan módosul. Az előirányzatok megfelelően a rendelkezésre álló összeg 25 százalékát az év folyamán, 75 százalékát pedig év végén osztják ki. A jövedelmesség prémiumon kívül lehetőség nyílt arra is, hogy jelentős premizálásban részesítsék azokat a dolgozókat, akik anyagmegtakarítást érnek el. Az ilyen jellegű prémiumok kvantuma elérheti a megtakarított anyagok értékének 50 százalékát. Premizálható a munkaerő megtakarítása is, például: az e célból hozott intézkedések kezdetétől számítva az első évben ez elérheti a 3, a másodikban a 10, a harmadikban pedig a megtakarított munkaidő értékének az 5 százalékát.

Korábban, amikor a munkaközösségekkel ismertették a 151-es számú Minisztertanács Határozatát, dolgozók és vállalatvezetők egyaránt vállalták, hogy mindent megtesznek a gazdasági hatékonyság fokozásáért.

Mit tettek a vállalati vezetőségek a határozat gyakorlati alkalmazásáért?

Milyen eredmények születtek ezeideig?

Hogyan befolyásolja konkrétan a határozat alkalmazása a gazdasági hatékonyság növekedését, illetve a jövedelem gyarapodását vállalatokban?

Hét hónap telt el a határozat megjelenése óta. Idősebb tehát, hogy választ keressünk a fenti kérdésekre. Sajnos ezek a válaszok nem minden esetben kielégítőek. Mégpedig azért, mert még mindig igen kevés vállalatban nyert gyakorlati alkalmazást e nagy jelentőségű határozat. Csupán a Faipari Kombinat egyeségeiben, az IAMMBA vállalatban és kis mértékben a Vagongyárban vették komolyan a vállalati vezetőségek és a társadalmi szervek ezt a kérdést. Erthetetlen miért csak ezekben a vállalatokban premizálták az első

félévben a dolgozókat, hiszen meggyőzően leg több vállalatban teljesültek a jövedelmességre vonatkozó előirányzatok, a szakminiszteriumok és a Munkaügyi Miniszterium majusban kiadott 20 150 számú körlevele pontos utmutatókat nyújt abban, hogy miként kell alkalmazni a határozatot. Sőt mi több, meggyőzően leg több vállalatban létre is hozták ezt a speciális prémiumlapot, amely jóval meghaladja az egy millió lejt. Ebből viszont csupán mintegy 20 százaléknyit használtak fel. Eltelendő a vállalati vezetőségek felelősen magatartása, amelyet e kérdéssel szemben tanusítanak. Az e célra létrehozott prémiumalap „megtakarítása” egyáltalán nem célszűrő, hiszen az ilyen eljárás helyett, hogy ösztönözze, inkább gátolja a dolgozók azon törekvéseit, hogy minden erejükkel és tudásukkal előmozdítsák a termelés gazdaságosabbá tételét. Ennél is rosszabb a helyzet az anyag és munkaerő megtakarításáért járó premizálás terén. Ilyen vonatkozásban ugyanis meggyőzően egyetlen vállalatban sem utaltak ki prémiumot. Ez teljesen érthetetlen olyan körülmények között, amikor az első félévben a Vagongyárban több mint 460 tonna, az IAMMBA vállalatban 23 tonna, a Gepjavító Üzemben pedig 162 tonna fémeket takarítottak meg. A Faipari Kombinat 1100 köbméter, a Gepjavító Üzem 14 köbméter, a Libertatea gyár pedig 16 köbméter faanyag megtakarítását jelentette. Prémiumot viszont sehol se osztottak a megtakarításokért.

Törvényes keretek biztosítják ennek az ösztönző határozatnak a gyakorlati alkalmazását. Eppen ezért senki sem engedheti meg magának, hogy önkényesen megrovádjassa a dolgozókat jogos járandóságukról. Nem lehet már a kezdeti nehézségekre sem hivatkozni, hiszen a hét hónap elegendő volt arra, hogy mindenütt megfelelően tanulmányozzák az utasításokat s annak értelmében szervezzék meg a nyilvántartást. Feltétlenül szükséges, hogy a legrövidebb időn belül pótolják a mulasztást. Az igazgató bizottságoknak és szakszervezeti szerveknek arra kell törekedniük, hogy minden tevékenységi területen alkalmazzák a határozatot, hiszen ez elsőrendű feltétele annak, hogy jövedelmesebbé tegyék vállalatuk gazdasági tevékenységét, esszerűbben gazdálkodjunk az anyagokkal és a munkaerővel.

HUROCZI ÁRPAD mérnök, a Szakszervezetek Megyei Tanácsa Végrehajtó Bizottságának tagja

Az ötéves terv vitája...

(Polytatás az 1. oldalról)

főnöke, Retezár József főmérnök és mások.

Az új célkitűzések teljesítését megalapozó intézkedési tervben, de a vita során is sok szó esett a szakszervezetekről. A vállalat fejlődése ugyanis előrevetíti egyre több fiatal munkás képzésének szükségességét. Komplex akcióit kell indítani ilyen irányban, hiszen egyetlen uton, a szakiskola segítségével nem oldható meg a probléma. A szakszervezetes ki-terjesztésre változtos formákat kell felkutatni s ebben a felelősséget is segítséget nyújthatnak.

A vállalat eddig is jelentős eredményeket ért el a fémek gazdaságos felhasználása terén. Sike-

reiket egyrészt a gyártmányok újratervezésével, másrészt a fémek helyettesítő műanyagok használatával valósították meg. Eppen ezért a Hentiu Petru mérnök, igazgató által előterjesztett, a tanácskozáson kiegészített és elfogadott intézkedési terv külön fejezetben határozta meg az ilyen irányú tevékenység továbbfejlesztését.

Rövidesen hozzátart tehát az IAMMBA vállalat munkaközössége is az új ötéves terv feladatainak teljesítéséhez. S az új gazdasági terv alapját az eddigi eredmények képezik, az a szorgalom és hozzáértés, mellyel eddig is dolgoztak.

AZ ÖNKÉNTES TŰZOLTÓ ALAKULATOK ŐSZI-TÉLI FELADATAIRÓL

Több mint 100 évvel ezelőtt letesültek városunkban és megyénkben az első önkéntes tűzoltó alakulatok a gazdasági egységek mellett, illetve a közszégekben, falvakban. Feladatuk, hogy ellenőrizzék a tüzrendszeti előírások tiszteletben tartását, tűz esetén pedig részt vegyenek az emberek, az anyagi javak mentésében, a veszélyeztetett épületek, helyiségek kiürítésében.

Elmondhatjuk, hogy önkéntes tűzoltóink, például a zabanyri, a nagyfali és a lippai alakulatok tagjai sok esetben, a szigorú, gondos ellenőrzés eredményeként sikerrel előzték meg a bajt, vagy lokalizálták a tüzet, csökkentve ezáltal a veszteségeket. Alapos felkészültséggel, lelkesedéssel, bátorsággal tették tanúbizonyságot nem egyszer a Szerszámgyár, az ÚTA, Szentanna, Borosjenő, Pankota, Simonyfalva és más helységek önkéntes tűzoltó alakulatainak tagjai, akik a hivatásos tűzoltókkal vállaltva harcoltak a tüzek leküzdéséért. Különösen hasznosnak bizonyult tevékenységük a nyári betakarítás idején, mert hozzájárultak a gabona védelméhez, a tüzesetek megelőzéséhez vagy hatásuk csökkentéséhez.

Az évek során bebizonyosodott, hogy a jó munka az alapos felkészülés eredménye. Eppen ezért most, az őszi-téli időszakban, az önkéntes tűzoltó alakulatoknak, a beinduló tanfolyamokon, gyakorlatokon mindent el kell követniük, hogy tovább gazdagítsák ismereteiket. Az ipari és mezőgazdasági egységek vezetőinek biztosítaniuk kell azt, hogy az önkéntes tűzoltók rendszeresen jelenjenek meg a természetű tanfolyamokon, gyakorlati bemutatókon. Ugyanakkor az alakulatok vezetőinek részt kell venniük a belügyminisztériumi szervek által irányított felkészülésben. Már most fel kell hívni a figyelmet arra, hogy a pusztai elméleti felkészítés, ha nem kapcsolódik össze a gyakorlati munkával, nem hozza meg a várt eredményt. Bebizonyosodott ez a Vagongyár II. részlegén, a Do-hánygyárban, Paulis közszégekben és másutt is, ahol a gyakorlati kiképzést elhanyagolták, s amikor az önkéntes tűzoltók átestek az első „tűzkérdéseseken”, bizony gyengén vizsgáztak.

Az elméleti oktatást és a gyakorlati kiképzést össze kell kötni az illető gazdasági egység, vagy a helység adott sajátos problémáival. A létező konkrét feltételekkel. Nem kell elhanyagolni az éjszakai gyakorlatok megrendezését sem. Az alakulatok vezetőinek és tagjainak egyaránt olvasniuk, tanulmányozniuk kell a hazánkban megjelenő gazdag szakirodalmat, és ismereteket — mindennemű propaganda-eszköz felhasználásával — népszerűsíteniük kell. Csak így érhetik el, hogy minden dolgozó, függetlenül attól, hogy tagja-e az alakulatnak vagy sem, önkéntes tűzoltóvá váljék és veszély esetén hozzáértéssel segítse az önkéntes és hivatásos tűzoltókat.

ROSCA GHEORGHE, százados

Őszi napok a kürtösi határban

(Polytatás az 1. oldalról)

nek a vetőgépek is, mert a minőségileg előkészített maggyár várja a jövő évi kenyérgabona magyát.

Kornacker Ferenc a gépésztől a vezetője mondotta, hogy az 50 hektár földtakarmánynak szánt növényeket már el is vetette. Szabad területük is van, ahol a gépsítők dolgozhatnak. Arra töreksek, hogy ezt a Termésnap melőli közönségre fel is szánják és a természetű 180 hektár árpát pedig elvessék.

Don Ioan a zöldségtermesztőkhöz tartott. Ott is szét kell nézni hiszen teljében van az őszi paradicsom és a husos paprika szüretelése.

Népes a kürtösi határ. Szövetkezeti tagok és gépsítők váltakozva küzdenek az idei termés betakarításának elvégzéséért, a jövő évi nagyobb hektárhozamat biztosításáért. Fogynak az őszi napok, rövidülnek a napokkal. Egyre kevesebb kukoricásban lengedez az őszi szellő, mert a forró napokkal keskenyebbek lesznek a kukoricások, a napraforgó és cukorrépával bevetett földek.

Tájékoztató

1970
Szeptember

27

Vasárnap

Napkelte: 6.08, napnyugt: 18.04
órakor. Az évből eltelt 270 nap, hátra van még 95.

Évadnyitó hangverseny

Az Aradi Filharmonia szimfonikus zenekara vasárnap, szeptember 27-én 11 órakor szimfonikus hangversenyt tart.

Vezényel: IOSIF CONTA érdemes művész.

Szólista: IVRY GITLIS (Izrael).
Műsor: Ion Dumitrescu: Scherzo III. zenekari szvitjéből. Csajkovszkij: D-dur hegedűverseny. Berlioz: Fantasztikus szimfonia.

Jegyek elővételben az ügynökségnél, hangverseny előtt a Kulturpalota jegypénztáránál kaphatók.

Érvényes az A bérlet.

TELEFONOK

MUREȘUL: Szerelmek és széhség (10, 12, 14, 16, 18, 20).

STUDÍO: Szállnak a darvak (11, 14, 16, 18, 20, 22, 24).

IFJUSÁGI: Anicska (11, 14, 16, 18, 20).

VICTORIA: Hosszu lábak, hosszú ujjak (11, 16, 18, 20).

PROGRESUL (Ujarad): A cipőpuccoló (10, 18, 20).

SOLIDARITATEA (Gáj): Tábornokok éjszakája (17, 20).

CFR (Grădite): Adio, Texas (17, 19).

A VIDEKI MOZIK MŰSORA

LIPPA: Argonam superdiabolus.

PECSKA: A mulatók.

BOROSIENŐ: Freddy és a préri dala.

KISJENŐ: A gyanyó.

SZENTANNA: Via hala.

NAGYKÁ: Ez az asszony.

KERTŐS: Kettős játék a titkos szolgálatban.

PANKOTA: Doktor Mabuse ezer szem.

VILAGOS: Mikor a bagoly jön.

KÖRÖSBŐKENYI: A levegő lovagjai.

BOROSHEBES: Freddy, üss te először.

VINGA: Idegen a háznál.

TELEFONOK

Vasárnap, szeptember 27.

9.00 Vasárnap matiné — gyermekeknek.

10.00 Faluműsor.

11.15 A tere-nézők kérésére: Anda Calugareanu és Therese Steinmetz énekel.

12.00 A ház védelmében.

12.30 Magyar nyelvű adás.

13.30 A Temesvári CFR—Bukaresti Dinamo labdarúgó mérkőzés közvetítése Temesvárról.

17.25 Műsorismertetés.

17.30 A Magyarországi—Ausztriai labdarúgó mérkőzés második felidőjeinek közvetítése Budapestről.

18.20 A Szilágy megyei folklorégyüttes műsora.

18.45 Készenláb! Balkán-hajnokság (ferfiak) A Bulgária—Jugoszlávia találkozó második felidőjének közvetítése a Floreasca tereméből.

19.20 Rajzfilmek.

19.30 Híradó.

20.00 TV-riport alpinistákról.

20.20 Simon és Laura — játékfilm (országos bemutató).

21.40 Varieté.

22.35 Híradó, sport.

Hétfő, szeptember 28.

18.00 Műsorismertetés.

18.05 Ifjúsági adás.

18.35 Tudományos adás.

19.00 Gazdasági időszórások.

19.15 Híradó.

19.20 1001 este — gyermekeknek.

19.30 Híradó.

20.00 Politikai szemle.

20.15 Poni és ellenpont — sorozatfilm (II).

21.00 Az Aranyharasz emlékkönyvéből — Memphis Slim énekel.

21.15 Vetélkedő.

22.05 A világ körül — Peking.

22.30 Híradó.

22.45 Rivalda.

A TAROM téli menetrendje

(érvényes 1970 október 1 és 1971 március 31 között)

A téli időszakra a TAROM légiforgalmi társaság nagy sebességi kényelmes, nagy befogadó képességű IL—18-as repülőgépeket bocsát az utazókönzség rendelkezésére, mind a délelőtti, mind pedig a délutáni utazások biztosítása céljából.

Reggeli járat (vasárnap is)		Délutáni járat (vasárnap kivételével)	
Bukarestből indul	6.00	Bukarestből indul	15.00
Aradra érkezik	7.05	Temesvárról érkezik	15.55
Aradról indul	7.50	Temesvárról indul	16.40
Temesvárra érkezik	8.10	Aradra érkezik	17.00
Temesvárról indul	8.55	Aradról indul	17.45
Bukarestbe érkezik	9.50	Bukarestbe érkezik	18.50

A jegyeket elővételben vegyék meg, mivel 24 órával az indulás előtt beszüntetik a jegyárusítást.

Apróhirdetések

ELADÓ elfoglaltlathó magánház garázs, kerttel, Szinziator utca 17. Buzsák. (118)

ELADÓ elfoglaltlathó magánház, 2 szoba, mellékhelyiségekkel, kerttel, Boze-lor 39. Grădite. (449)

ELADÓ téglá és építkezési faanyag, valamint használt ajtók és ablakok, Fil-mul utca 23. Siga. (447)

ELCERELENEM váradi, központi, 2 szobás, összkimértős lakóházat aradi környéki hasonlóval. Felvilágosítás A-radon, Clujului utca 162. Eresze. (453)

Gyermekek gondozását vállalja nyugdíjas nő, Clujului utca 142. lakás 3. (445)

Házastest keresünk lakáscserével, lakásközösség Cemei utca 3. 16—18 óra-
kon. (445)

TELEFONOK

Az Aradi Meteorológiai Intézet

jelentése: ma, szeptember 27-én enyhén változó idő felhő-
egbolttal. Helyenként kisebb
eső lehetséges. Mérsékelt, idő-
közönként megélnkülő észak-
nyugati szél. A hőmérséklet ál-
landósul. A várható legalacso-
nyabb éjszakai hőmérséklet 2
és 6, a legmagasabb nappali
hőmérséklet pedig 13 és 18 fok
között váltakozik. Reggel helyi
derképződés.

Várható időjárás szeptem-
ber 28-án és 29-én: jobbra for-
duló idő. Kevés felhő és fűtő
eső lehetséges. A hőmérséklet
nem változik lényegesen.

TELEFONOK

BUKAREST I.

Hírek: 7, 13, 19, 22. Népi muzika:

11.15, 19.35. Vízilásjelentés: 11.50. Min-
denki kedvére: 12. Turisztika, mindenki-
nek: 13.15. Könyvtár: 13.45. Melodák:

14.30. Fantázia-karaván: 15. Sport
és zene: 15.45. Szólások, együttesek:

18.15, 18.45, 21.35. Slágerek: 19.20, 21.
Rádiószínház: 20.05. Operettoklók: 20.45.
Sportnapló: 22.10. Kültői pillanat:
22.50. Esti hangverseny: 23. Ejszakai
esztádi: 0.03.

BUKAREST II.

Szimfonikus művek: 11. Szólások, e-
gyüttesek: 12.30, 14.10, 15.03. Zenei
mozik: 13. Aki tud, az nyer: 14.30.

Szimfonikus művek: 15.15, 20.45, 23.05,
23.45, 0.15. Filmzene: 15.52. Népi un-
zika: 16. Operák: 16.30. Hangos
albumok: 17. Irodalmi műsor: 18, 22.30,
365 dal: 18.30. Operett részletek: 18.40.
Rómánok: 19.05. Szárparádé: 19.25.
Tánczene: 21.45. A Rodrigo Mentoza ze-
nekari játszik: 22.50.

A BUKARESTI RÁDIO MAGYAR
NYELVŰ ADÁSA

VASARNAP: Reggel 10 órától 10 óra
20 percig: bel- és külpolitikai hírek,
sport, népi és könnyűzene a 202, 261,
330 és 477 méteres hullámhosszon.

TELEFONOK

Meghívó

Az Arad Municipiumi Néptanács szeptember 28-án délután
16 óra összehívja a néptanács képviselőket VII. rendes ülés-
százkára, amelyet a municipiumi néptanács dísztermében tartanak
(Köztársaság utja 75 szám).

NAPIREND:

1. Az Arad Municipiumi Néptanács Végrehajtó Bizottságának
jelentése a beruházási és a főjavítási terv teljesítésére és az
e célt szolgáló intézkedésekről.

A terv-pénzügyi állandó bizottság társjelentése.

GORNIC IOAN,
elnök

TELEFONOK

Az október 28-i CEC-húzáson

400 személygépkocsit,

külföldi kirándulásokat

sorsolnak ki

Az október 28-i CEC sorsolást, a harmadik negyedévre ese-
dékést, a fővárosban tartják, amikor pénzügyi eredményeket és
személygépkocsikat sorsolnak ki. Negyszáz személygépkocsi kerül
kiosztásra: Dacia 1300, Moszkvics 400, Renault 10, Dacia 1100, Sko-
da 100 S, Fiat 850 és Trabant 601.

Az október 28-i sorsolással együtt a kisorsolt személygépkoc-
sik száma megközelíti a 6000-t.

Ugyancsak október 28-án a fővárosban kerül sor a turista be-
tétkönyvek húzására is. Huszonkét kirándulás nyerhető. A szeren-
csés turisták meglátogathatják Francia- és Olaszországot, a neve-
sebb városokat, Párizst, Rómát, Nápolyt stb. A kirándulásokat
az ONT szervezi, ezen kívül számos pénzügyi nemzeti osztagnak ki-
egényi utazás céljára. Az ország teljesítés részét — 3000 lejt — a
turista kérésére az illető ország valójában bocsátják rendelkezé-
zésre.

Az érdeklődők tájékoztatására közöljük, hogy a CEC lehetővé
teszi szeptember végéig pénzügyi letétbe helyezését a kamatos
és autonvereményes, valamint a turista betétkönyvre, s ezek részt
vesznek az utolsó negyedévi sorsoláson.

(611)

TELEFONOK

Az aradi Vagongyár

alkalmaz

— VILLANY- ES AUTOGENHEGESZTŐKET

— LAKATOSOKAT

— ESZTERGALYOSOKAT

— MAROSOKAT

— ASZTALOSOKAT

— SZAKKÉPESÍTETLEN MUNKÁSOKAT AZ ANYAG-
SZALITÁSHOZ

— SZAKKÉPESÍTETLEN MUNKÁSOKAT A SZAKMAI
K

BARTÓK BÉLA VÁROSUNKBAN

— Halálának negyedszázados évfordulóján —

A világhírű művész első kapcsolata városunkkal 1904-ből való. Ekkor — egyik leveleiben arról ír, hogy — aradi történelmi témájú zeneművet szeretne írni.

Nepdalgájú utján többször megfordult a megyében és 1918-ban Aradon is járt. A bécsi hadügyminisztérium megbízásából, a kaszárnyákban gyűjtött népdalokat, Aradon egy zordon ezredes „ostobaság”-nak mondja a gyűjtést. A művész fölmutatta a „legfelsőbb hely” engedélyét és a mórda kaszárnyatis — elhallgatott. Tudjuk, hogy ugyanakkor Miklós is tanulmányozta a helyi folkloort.

1922-ben a meghirdetett aradi Bartók-koncert elmaradt.

1924 októberében, a művész, a Központi-szállóban lakott és „alighogy kipihente magát, a Kulturpalotába sietett, hogy a zongorát kipróbálja”. (A Medvetáncot átjátszotta éppen, amikor az egyik helyi lap munkatársa felkereste).

Az „alacsony, sovány, fiatalos arcú, de őszhajú szemcsipetős” művész elmondotta, hogy most játszik először Aradon. Majd a népdalról szólt, Berlinben és Londonban, sajtó alatt lévő tanulmányáról beszélt. Ezután népdalgűjtéséről és külföldi hangversenyéről szólt.

Megtudjuk a cikkből, hogy Aradon Bukarestbe megy a román zeneszerzők egyesületének meghívására. Az egyesület tagja is választotta.

Az érdekes interjú ezzel fejeződik be: „Bartók Béla veszi az esernyőjét, a föltöltőjét, sötét, puha kalapját és megy szállodai lakására pihenni az esti koncert előtt”.

Bennünket az is érdekelt, hogy a világhírű művészt mi volt a véleménye városunkról. A fenti cikk szerint: „Aradot szépnek találja, csak fáj, hogy nincsenek itt szép régi házak”.

A hangversenyen Liszt, Beethoven és Chopin mellett előadta a Paraszttáncokat, a Medvetáncot, a Szonátinát, a Román táncot, az Este a székeknél és a Roman nemzeti táncokat.

Az akkori idők egyik zenekritikusa így jellemzi Bartók művészetét a hangverseny után: „Játékában nem dinamikai hatásokra törekzik, bár van elég ereje ahhoz, hogy erővel adja vissza azokat a műveket, amelyek fizikai erőt kívánnak. A finom hatások embere még Medvetáncában is. Nagyszerű billentési képességgel

a népeket is finoman tolmácsolja. De igaz minden hangja”.

És a közönség lelkesen ünnepelte a művészt, „aki nem fukarkodott a ráadásokkal”.

A történelmi hűség kedvéért el kell mondanunk, hogy a hangversenyeken kevesen voltak. Ennek oka,

Helyi hagyományaink

mint a korabeli beszámoló írja is hiszi — a magas helyre — és hozzátehetjük, hogy Bartók forradalmian új művészetet akart, csak, a „legújabb” zenerajongók értékék.

1926 februárjában újra itt volt. A sajtó érdekes anekdotákat elevevitett fel egy nagy művész életéből, így azt, hogy „nincs érke a pénz”-hez — és nem tudja, mennyi borralat adjon. Meg azt, hogy Amsterdamban, az ünnepelés előtt, „hátsó ajtón hagyta el a koncerttermet”.

Második aradi hangversenyén Couprin műveit játszotta és a „Gyermekeknek” című művet. Kirobbanó volt a sikere a bemutatott román kolindáknak.

Szemelvények

A világ már ismerte, amikor hozzánk került, a korabeli lapok tanúsága szerint az aradi zenekezelők lelkesen készültek fogadtatására. Végre 1924-ben megjött a hír: október 9-én felép a Kulturpalotában. Az Erdélyi Hírlap október 2. számában olvashatjuk az első sajtóbejelentést: „Bartók Béla az október hó 9-én Aradon tartandó hangversenyevel kezdi meg romániai művészeti körútját. Bartók Béla világszerte ismert és elismert zeneszerző és előadóművész, akinek sikereiben volt része mindenütt, ahol megjelent. Aradi hangversenyeivel végre teljesült az az óhaj, hogy az aradi közönség a nagy művész előadásában élvezhesse a kiváló zeneköltő szerzeményeit”.

Október 5-én a lap visszatér az eseményre: „...A világ közvéleményében nemcsak a legszenzibilisabb zeneköltő, de az egyetemes zeneművészetnek is Beethoven óta egyik legjelentékenyebb tünete. Erdély közönsége abba a szerencsés helyzetbe jut, hogy Bartók Béla szerzeményeit magától a művészől meghallgathassa. Erdélyi körútját Aradon kezdi október 9-én. Temesváron folytatja, majd Nagyváradon, Kolozsváron, Marosvásárhelyen, Brassóban és Nagyszombatban Bucurestbe indul, ahol kitüntetett fogadtatást kaphatnak elő számára”.

A korabeli cikkekben megtudjuk, hogy a művész, bár nem jár tarsaságba, Aradon „nem tudott elmentondani” és jónéhány zenei „csodagyerek” játékát hallgatta meg.

1927 februári hangversenyről. Spectator, a kor neves közönségei „előzetest”. Szerinte Bartók, akit a nagyvilág jobban ismer, mint honfitársai, éppen olyan forradalmára a zenének, mint Adv volt a költészetnek. Majd így fejezi be: „Abban a tudatban ösztönünk meg és egünk ki, hogy tágira nyílt szemű kortársai lehettünk az új nagyság formájának és születésének”.

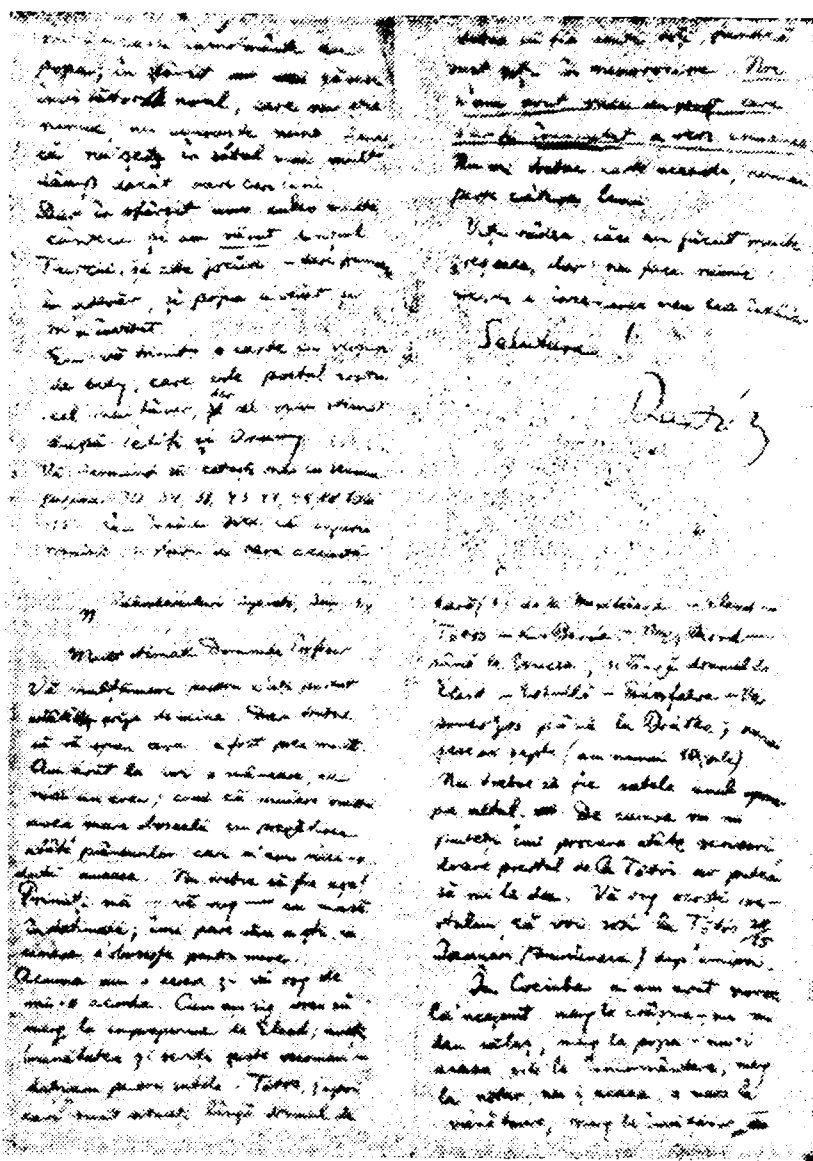
Az eg. s lapnak adott interjújában a Csodálatos mandarin költő bemutatójáról beszél. (Zeneművet, a jobb oldali diákszervezetek tagjai — kifutvük...)

Helytörténeti érdekessége ennek a (27-es) hangversenynak, hogy a nagy művész, dr. Szele Károly, zeneszerző-örvösnál lakott. Nyilatkozatában is kiemelte, hogy „pompásan érzi magát. Roppant kellemes ez a lakás”.

A koncerten Beethoven művein kívül a Vázlatokból, a Kis zongoradarabokból és a Szabadban című sorozatból adott elő és első zongoraszólistaként nálunk játszott először.

A halhatatlan művészt a helyi román sajtó is, mint a román — magyar testvériség harcosát és „új Liszt Ferenc”-et ünnepelte.

fuszaybines

Részlet Bartók Béla 1912 januárjában Ion Buşiaşhoz küldött, román nyelven írt leveléből, melynek fotokópiáját itt közöljük.

...végül sok dalt gyűjtöttem és láttam a Turci, valamint más nagyon szép táncokat.

Ady, legfőképpen költőnk verseskötetét küldöm Önnek. Petőfi és Arany után őt becsüljük a legnagyobbra. Ajánlom, hogy olvassa el (itt Bartók felsorolja az oldalszámokat — Szerk. megj.), mert azt mondja, hogy ebben az országban a magyaroknak, románoknak és szlovákoknak össze kell fogyniuk, hiszen valamennyien nyomorban élnek”.

lépte a határt, hogy hozzánk jöj-
jön”.

Az első koncertet az Aradi Közlöny interjúban mutatja be. „BESZÉLGÉSEK BARTÓK BÉLAVAL”.

„Felejtetetlenül szép zenei ünnepe volt csütörtök este Arad városában. Bartók a világ egyik legértékesebb modern zeneszerzője csatlakozott először a hozzánk koncertező Bartók előadásához, hogy mint zeneszerző a legnagyobbak közé tartozik és megállapíthatjuk, hogy mint zongorista is csodálatra méltó”.

Bartók Béla... alacsony, sovány, fiatal arc, őszes haj, szemcsipetű. A művész-szoba íróasztala mellé ülünk le és kérdéseimre legelőször Aradról beszél.

a korabeli sajtóból

— Meg sohasem koncerteztem itt. Tavalyelőtt hirdettek, de teljesen önkényesen, mert aradi hangverseny dolgaiban senkivel sem állapodtam meg”.

Es ime mit ír az Erdélyi Hírlap október 11. száma.

„Bartók Béla hangversenye. Emelkedett eseménye volt tegnap Arad város zenei életének. Bartók Béla a modern zene egyik világhíressége, aki elismert reprezentánsa tartotta hangversenyt a Kulturpalotában. Az est közönségének nemi csodálatot okozott, hogy a kitűnő szerző a sajátjából jóformán csak izlettelt adott, melyek legfeljebb perspektívát nyújthatnak azokra a komoly kompozíciókra, amelyek tavaly szinte lázba hozták a mo-

(k. s.)

Termés Napja előtt

A Termés Napjára készül a megye. Már hagyományá vált, hogy minden évben, október első vasárnapján megrendez-
zék a mezei munka ünnepét. Az aranytermés begyűjtésekor azonban a fél szemünk sir. Gondredőket szaporító nehéz idő volt e szomoru nyár. Talaj- és árvizek pusztítottak az

Jegyzetlapok

ország és megye kenyerét. Arany-
járak pusztultak, véréte-
tes munkát semmisített meg
a szennyes ár. De győz az em-
ber, a csapás elhárítását vi-
vott ember és természet közötti
küzelében!

A „még nem a csúcson, de
már a fényen” tündöklő falu
rég és új szokásait, dalait,
táncait, viseletét megidőző ün-
nepekre számos rendez-
vényt szervez az Arad Megyei
Művelődés- és Művészeti
Bizottság. A Maros-parton, az
aradi Izsorai recte mellett sza-
badtéri színpadot állítanak fel.
A reggeltől estig tartó non-
stop előadás címe: Népi dal-
ok és táncok. Felépnek az
UTA, CFR, Vörös Triko, Pro-
gresul, Teba, Butorgyár, UVA
munkásklubjainak zenekari,
táncosportjai és szolístái, s
bemutatják népi művésztü-
k „kincsétárát”. A Termés Nap-
jára készülnek a kisipari szövetke-
zetek és a megyei Népi Alko-
tási Ház is — közösen. Nép-
művészeti kiállítás nyílik: szót-
tesekből, varratásokból, a-
gyag- és kerámia edényekből,
fáfaragványokból stb.

A megyei városok művelő-
dési házainak és helységek
liceumainak műkedvelő együt-
tesei folklór műsorokkal sze-
repelnek a nagyszabású nép-
ünnepeken.

Köszöntjük a közeledő Ter-
més Napját, s bizakodunk és
intézkedünk, hogy a földek
kínscét betakarítsák. Rét leve-
lészőlök intenek búcsút a nyár-
nak. „A téli óra úgy zeng,
mint egy bus aranyfélf”. Di-
csérjük meg a hulló „nyári fé-
nyek” az ünnepeket, de az
ősi kampány befejezését is!

(m. i.)

Kányádi Sándor:

Húros és ütő hangszerekre

Bartók Béla emlékének

Dob

dadog.

Dobok.

Nyűtt

hegedű

vonít.

Tört.

szagott

dallamok

közt

keserű fohász

tétováz:

Erdő sűrűjéből

csillag magasába

ágyzott fának

ága roppanása.

Tánc.

Zöld fűvön

tűzőzőn.

Lánc.

Eszerlánc.

Meteorzuhanás.

Elektronrobas.

Örvény.

Törvény.

Rend.

Szarvasok futása.

gerlecek bugása.

Csend.

Nyers fából a hegedű,

él a dob kutyája.

Rúvezik a hegedű.

Dér jön a kutyára.

Jövő héten vetítik

Mabuse doktor visszatér

Mabuse doktor „feltámadt”. Új
sorozatának második részét vetíti
a Studio mozi. A bemutató
nyugathmet—olasz—francia közös
„szerzemény”. Rendezte:
Harald
Reinl, fényképezte: Karl Löh. Gert
Fröbe, Lex Barker, Daliah Levi.

Fausto Tozzi, Wolfgang Preiss
stb. szerepelő a nagyszabású kri-
minél. Egy rendkívüli kábítószér
hatására bábukká vált emberek
vakon követik Mabuse doktor pa-
rancsait. Hogy mi lesz a nagy
térvből, kiderül...

Házasság görög módra

A történet szere-
lemmel kezdődik és
szerelemmel végző-
dik: alarcosbál, szen-
jedély, akadályok s
végül „happy end”
görög módra. Rendez-

te Vasili Gheorghia-
des, felvételilek készi-
tette: Nicu Gardelis
és Paul Filip. Mina
szerepelt Xenia Ka-
logheropoulos. Petro-
et pedig Gheorghe

PAPP PÁL

A PRÓBAIDŐS

— Minden rendben — szólta
a tisztviselő, ahogy az
irodába lépett és meg egy-
sőt végigment, Moho tekint-
tete megállt egy pillanatra
bluza domborulatán, aztán
tovább kuszott karcsu dere-
kán, egész a térdéig. Volt
benn valami búcsuzó
fájdalom, tehetetlen düh. Ot-
romba arcára kiült a tudat,
hogy gyereke, felesége (az-
uristen...) van, másképpen
nem felelne magáért.

A lepcsőn már előre ment,
megfelekedett ügyfeleiről,
vagy inkább kímélte ma-
gát. Kettesével vette a foko-
kat, majd lent megállt és
máskorva bocsánatot kért, s
előre engedte.

A gépek között megjött a
hangja. Részletek, gépek em-
bert és szakmat mutatót. A
próbaidős mosolygott, nézte
a tisztviselőt. Maga nem tud-
ta hogyan, a szomszéd öreg
kanduria jutott eszébe. Kö-
pász füle és kopott farka
volt annak a maskának és
nem tudta átugorni a kerít-
test.

Valahonnan előkerült a
részlegvezető, aki mellesleg
nem is volt mérnök, ezt két

nap múlva tudta meg, addig
mérnök urnak szólította. Mé-
lyen meghajolt, mint a szin-
padon a lakáj, ha ura ka-
lapját és sétatálcáját adja
át, aztán kécsők követke-
zett a műhely kellős közep-
én. Uramisten mi lesz eb-
ből még — gondolta a Pró-
baidős. Egyszerre észrevette
a rengeteg gépet és mö-
göttük a sok munkást, vala-
mennyien öket nézték.

Napokig állt tétlenül az i-
rodában. Pihenje ki magát,
a vizsgák után ráfér, dol-
gozhat éppen eleget a nyug-
díjig — mondta komolyan a
részlegvezető, de kacsiantott
és mélyvértelműen hunyorog-
ni kezdett. Látszott rajta,
hogy a kedvébe akar járni és
csak azért tesz így, hogy le-
gyen valami közös titkuk és
ő, a próbaidős mindent elimi-
tézettnek vegyen, hiszen ugy-
is tőle, a részlegvezetőtől
függ, ő viszont már a talál-
kozások eldöntötte a sorsát,
legyen csak megnyugodva.

Végül a karbantartókhoz
osztotta be. Jót akar neki —
mondta jelentősegteljesen
megnyomva a szavakat és
melyen a szemébe nézett.

Nem is volt sok dolga. Meg-
ismerkedett az emberekkel,
aztán csak néha jött le az
irodából.

Kért egy köteg fehér pa-
pírt és órákon át számolt,
hogy ne unatozzon. Talá-
lomra adta fel önmagának a
feladatokat. Egyszer a rész-
legvezető jellemző próbát
beleszámolt, de mindenna-
pos eredményre jutott. Lehet,
hogy tucateMBER, de az is
igaz, hogy nem ismeri elég-
g és az adatok is, amelyek
segítségével felállítottak a
feladatot, közönségesek vol-
tak.

Számolási gyakorlatait mind
sűrűbben zavarták meg. Je-
lentéketlen dolgokkal jöttek
fel. Aztán jobbnak vélte a
karbantartók körül forgo-
lódni, mert több helyről pa-
naszt emeltek ellenük és
ő nem tudta, hogyan gyako-
rolja főnöki tisztjét. Tanul-
ni is sokat lehetett. Segített
szétszerelni az összerakásnál
is jelen volt.

Kezdetben mintha szé-
gyelltek volna ezek a nehéz-
kező, csupatörős tenverű em-
berek, hogy nő a főnökük,
még hozzá egy fiatal lány.

De valamennyiüknek, mint
nő nagyon tetszett, nem tud-
ták letagadni, de nem is na-
gyon akarták.

Mind többször dolgozott kö-
zöttük. A tenyere feltört. Az
irodát ritkán nyitotta ki. De
egy nap mintha összebeszél-
tek volna az emberek. Sem-
mi sem sikerült. Már har-
madszor szereltek össze egy
gépet. Szemlélőzték arra
vártak, hogy ő oldja meg a
titkot, hogy ő találja meg a

hibát. Valamennyien jól tud-
ták, miért mozdul el a szer-
kezet, ha megindítják; é-
rezte, határozottan tudta, de
nem volt annyi ereje, hogy
fölvevessen. Többször be-
vallotta, ha nem tudott vala-
mit, a leggyorsabb dol-
gokat is gatlássalalanul rheg-
kérdzte, de ez az eset kö-
lönbözött az előbbiektől. Volt
valami tartózkodó az embe-
rekben, valami csökönvő el-
határozás. Minden elkezdé-
sét, óhaját vagy parancsát
kézségesen teljesítették, de
nem akartak gondolkodni.

Írkább végeztek hiábavaló
munkát, órákon át, szólanul,
mint egy tökéletes gépezet.
A próbaidős szemrehányéseit
is figyelte, csak néha bujt
meg a széjszégletekben egy-
egy elutasító mosoly, de ez
elegendő volt arra, hogy
minden ragaszkodása gyűlö-
letté változzon. A sírás föl-
kötta. Még a leváltást is
könyvi szívvel elviselte vol-
na. Ezekben a percekben
nem is vágyott mára, csak
arra, hogy megszabaduljon
innen, de sohasem bocsátot-
ta volna meg magának, nem
tudott volna az emberek szemé-
nézni, ha nem elírja
magát. Szólanul megfordult
és elment. Sokáig állt az i-
rodában.

Amikor kijött, az inasba
botlott. Feltűnően zavarban
volt a gyerek. Hozzálépett és
gyorsan elhárta azt a
par szót, amit ki tudta há-
nyadszor elismeltet magában
míg rá, a próbaidősre, várt a
folyosón.

— A fedél alatt, az indító
gomb mellett van egy
furat, csapszeget kell be-
lőtni az nem engedi, hogy el-
mozduljon a szerkezet. A
próbaidős nem szólt semmit.
Félelemtől felszaladt a lépé-
cson, majd az ablaknál meg-
állt és sokáig nézte a nőket,
akik virágot ültettek a kert-
ben és néha válaszoltak az

ablakon kihajló és vastagon
heccelődő segédmunkások-
nak.

Nyugodtan visszament a
géphez. Megkereste a csap-
szeget és mindenki megle-
petésére a furatba helyezte
és beütötte. Az emberek tap-
soltak, mint a színházban.
Valaki kezét az asztal ve-
le, de úgy állt közöttük üve-
ges titkinttel, hogy senkit
sem látott. Megeredtek a
könnyei, nem törölte le, nem
is szípozott. megvárta míg
csend lett. Halkan szólta. A
keserűségtől egy kicsit
reszkettett a hangja. Ne-
ki ne tapsoljanak, hagy-
ják őt békén, és hogy
jött az ő érdeme, sohasem
jött volna rá, ha az inas nem
mondja meg neki.

Lassan, de határozott lé-
pésekkel felment az irodá-
ba. Később az igazgató hi-
vatta. Nem tudott az esetről,
legalábbis egy szóval sem
említett. Sokáig beszélt tel-
jesen összefüggéstelenül. Vé-
gül a feleségéről mesélt, aki
kibírhatatlan ráadásul álko-
holista és minden barátját
megesalta.

A próbaidős nem figyelt a
szavaira. Gondosan borotvál-
tatta magát, az ingallára
csüngő tokját, pocakját és
kövér, majdnem nevetésgesen
pici kezét. Nem volt valami
leánygömb, de annál jobb,
gondolta a próbaidős. Biztos
sikere a nőknél és ő
még egy jó nő, sőt nagyon

is csinos, ha ad magára. per-
sze, ha van miből. Aztán az
egyes gyakovorkására
gondolt, addig nem kap mé-
nöki fizetést és mikor járjan
aknak zeneben, ha nem fia-
tal korában. Az igazgató ki-
tálálhatta a gondolatát, vagy
ráhírbázott, de őt nagyon
meglepték a szavai, azt
mondta, hogy: „mikor járjon
egy nő zeneben, ha nem fia-
tal korában”.

Aztán valami bocsánat fé-
lét hebeggett és véget nem érő
magyarázkodásba fogott,
mert hát nem akarta, hogy
a próbaidős félreértse. Mie-
lőtt elment, bíztatta, hogy
keressen magának valami jó
állást a gyárban, aztán írja
meg a kérvényt.

Az irodában vártak rá az
emberek. Egy ideig szóla-
núl álltak. Többször felnézett
rájuk, de nem kérdezte meg,
mit akarnak. Papírt vett elő
és fogalmazni kezdte az át-
helyezési kérelmét. A legi-
dösebb munkás az íróasztal-
ig jött, s amikor ő ránézett,
intett vagy kétszer a fejével
a munkasarkon fele, majd
halkan mondta, hogy egyik
legjobb gépet, egy sváci
finomkőszűrőt fognak szét-
szerezni, nem akarják, hogy
a próbaidős elszalassza ezt a
jó alkalmat. Végignézett az
embereken, valamennyien
modorosan vártak fölé. A
szemléletárvához ment és
beledobta a félig fogalmazott
kérvényt.

Az illusztrációt GYÖRFFY EVA rajzolta.

NEMZETKÖZI ÉLET

Közel-keleti események

KAIRO. (Agerpres). Gaafar El Numeiry tábornok, szudáni államfő, aki a Kairóban egybegyűlt arab állam- és kormányfők nevében küldött üzenetben kétszer közzétett a jordániai tüzsünet érdekében, szombat reggel sajtóértekezletet tartott az egyiptomi fővárosban. Amint a MEN hírgyűjteménye jelenti, a szudáni államfő a jordániai hatóságokat vádolta a pénteki tüzsüneti megállapodás megszegésével. A jelenlegi jordániai helyzetért Huszejn király felelős — hangzott.

Huszejn szombatot levelet írt Nasser elnöknek, s erősen tiltakozott a szudáni államfő sajtónyilatkozatában szereplő vádaskodások és tévedések ellen. Numeiry tábornok valótlanságokat állít — írja a jordániai király.

BAGDAD. — A jordániai erők a tüzsüneti egyezmény ellenére három újabb támadást intéztek a szombatira virradó éjszaka az Amman közelében lévő Wadhati tabor ellen — közölte a Palesztinai Forradalom Központi Bizottságának Hangja nevű rádióállomás, amely Bagdadból sugározza adásait.

DAMASZKUSZ. A Palesztinai Ellenállás Központi Bizottságának Hangja nevű damaszkuszi rádióállomás péntek este továbbított közleménye arról számolt be, hogy a tüzsünet kihirdetése után heves harcok dúltak a palesztinai egységek és a jordániai csapatok között az Irbid közelében lévő Hekma és Petra helységeken. A közlemény szerint az Irbid ellen több támadást végrehajtó jordániai csapatok egyik páncélos kocsiját megsemmisítették, egy másikat pedig megrognáltak. A palesztinai egységek a közlemény szerint visszaverték Amman közelében a jordániai csapatoknak a wadhati palesztinai menekült tábor elleni támadásait.

AMMAN. Ammani értesülések szerint szombaton új, polgári kormány alakult Jordániában a lemondott katonai kabinet helyett. Miniszterelnökké és külügyminiszterre Ahmed Toukant nevezték ki. Az új jordániai miniszterelnök 75 éves és az 1967 júniusi konfliktus óta már hatszor töltött be miniszteri tisztséget.

A kormány honvédelmi minisztere Akache Al-Zabel, belügyminisztere Saleh Al-Charah lett.

KAIRO. Gamal Abdel Nasser, az Egyesült Arab Köztársaság elnöke táviratot küldött Huszejn jordániai királynak a Kairóban összeült arab állam- és kormányfők nevében kétszer közzétett a jordániai tüzsünet érdekében, szombat reggel sajtóértekezletet tartott az egyiptomi fővárosban. Amint a MEN hírgyűjteménye jelenti, a szudáni államfő a jordániai hatóságokat vádolta a pénteki tüzsüneti megállapodás megszegésével. A jelenlegi jordániai helyzetért Huszejn király felelős — hangzott.

A HÍRÜGYNÖKSÉGEK JELENTIK

SZOFIA. Pénteken két bolgár-török egyezményt írt alá Szófiában — jelenti a BTA. Az első megállapodás értelmében közösen tanulmányozni fogják annak a lehetőségét, hogy különböző létesítményeket építsenek a két ország területén áthaladó folyókán, s kiserélik e folyókra vonatkozó hidrologiai, meteorológiai és más adataikat. A második egyezmény a két ország villamosenergiái rendszerét összekapcsoló áramvezeték építését irányozza elő.

BELGRAD. A Tanjug közlése szerint Splitben befejeződött a jugoszláviai és az ausztriai kereskedelmi kamara vegyesbizottságának ülésszaka. Ez alkalommal hangsúlyozták a jugoszláv és osztrák vállalatok közötti kooperálás bővítésének szükségességét. Megállapodtak abban, hogy találkozzanak szervezők a jugoszláv és osztrák vegyipari, kohászati villamosipari és építkezési szakemberek között.

nai királynak a Kairóban összeült arab államfők nevében, s ebben a saját és az arab államfők sajnálkozását fejezi ki a jordániai helyzet fejleményei miatt. A távirat ilyen értelemben idézi a Gaafar El Numeiry szudáni államfő vezette békeltető bizottság jelentését, amely rámutat: „A jordániai fél szándékával nem hajlandó tüzsüneti szüntetni, nem hajlandó betartani ígéreteit és alkalmazzza a palesztinai ellenállás felszámolását célzó tervet”.

A szudáni államfő által egy kairói sajtóértekezleten ismertett jelentés egyben hangsúlyozza, hogy az utóbbi tíz napon Jordániában az össztüzésnek 30 ezer áldozat volt: 5000 meggyilkolt vagy megsebesített jordániai katona és 25 ezer harcselelenné lett palesztinai. Huszejn király csapatai 93 tankot és jelentős számú más harckocsit veszítettek.

NEW YORK. A Palesztinai Forradalom Központi Bizottsága pénteken közleményt adott ki New Yorkban, s abban felhívja a figyelmet arra, hogy a jordániai tüzsüneti egyezmény „látneti jellegű és elsősorban humanitárius célú” — jelenti a Reuter. A PNFF New York-i irodája által kiadott nyilatkozat hozzátesszi, hogy a Gaafar El Numeiry elnök által kihirdetett fegyverszünetnek nem az a célja, hogy tárgyalásokat kezdjenek az ammani kormányval, hanem válasza az arab és nem arab országok humanitárius felhívására. A közlemény szerint a jordániai hadsereg tankjai a tüzsüneti egyezmény aláírása után is lötték az ammani Al-Ashrafia negyed egyik kórházát.

WASHINGTON. David Packard, az amerikai honvédelmi miniszter helyettese, pénteken, az újságírókkal folytatott beszélgetése során kijelentette, hogy az Egyesült Államok pótolni fogja azt a hadfelszerelést, amelyet a jordániai hadsereg a palesztinaiakkal folytatott harcokban elvesztett. A France Presse szerint Packard hozzáfűzte: az USA biztosítani kívánja Jordánia katonai erejének fenntartását, rámutatott, hogy a jordániai hadsereg többek között BBP típusú amerikai tankokkal és F-104-es szuperszonikus repülőgépekkel vannak felszerelve. A miniszter megjegyezte, hogy a jordániai hadsereg által elvesztett katonai felszerelés pótlása nem érinti az Izrael és az arab országok közötti katonai egyensúlyt.

ALGIR. Az algériai kormány 400 ezer dollárt adományozott a palesztinai ellenállási szervezetnek — közölte pénteken Algirban. Az Algériai Nemzeti Felszabadítási Front ugyanakkor országos gyűlést tart.

MOSZKVA. Pénteken Moszkvába érkezett a kolumbiái üzleti körök képviselő küldöttség, hogy a szovjet képviselőkkel megvizsgálja a két ország gazdasági és kereskedelmi kapcsolatainak fejlesztését. A szovjet-kolumbiái kereskedelmi cserék volumene 1968-ban ötmillió rubelt tett ki, 1969-ben pedig meghaladta a hatmillió rubelt — közli a TASZSZ.

LAGOS. Ahmadou Ahidjo, Kamerun Köztársaság elnöke nigériai hivatalos látogatás céljából Lagosba érkezett. Látogatása folyamán a kameruni elnök megbeszéléseket folytat Yakubu Gowon nigériai szövetségi elnökkel.

A nigériai sajtó hangsúlyozza, hogy a látogatás jelentős mozzanata a Kamerun és Nigéria közötti sokoldalú kapcsolatok kiszélesítésének.

MOSZKVA. Alekszej Koszigin szovjet miniszterelnök szeptember 26-án fogadta Karl Schillert, Németország SZK gazdasági miniszterét, aki

tést indított a palesztinai nép megerősítésére.

KAIRO. Líbia Arab Köztársaság elhatározta, hogy megszakítja diplomáciai kapcsolatát Jordániával, kiutasítja Líbiából Jordánia nagykövét és visszahívja Ammanból a líbiai nagykövetség tagjait — jelentette be péntek este Saad El-Dine Bouchouireb, Líbia kairói nagykövete. Mint hozzátette, a kapcsolatok megszakítása Líbia és Jordánia között nemcsak a diplomáciai viszonyra vonatkozik, hanem a két ország közötti jelenleg fennálló minden kapcsolatra is.

A Reuter megjegyzi, hogy a kapcsolatok megszakítását röviddel azután jelentették be, hogy Moammer El-Gedafi ezredes líbiai államfő politikai menedéket adott Mohamed Daoud tábornoknak, aki csütörtökön Kairóban bejelentette, hogy lemond jordániai miniszterelnöki tisztségéről. Daoud — mint ismeretes — Kairóban az arab állam — és kormányfők értekezletén vett részt.

AMMAN. Az ammani rádió híradása szerint a jordániai hadsereg pénteken még egy tüzst megtalált a Palesztinai Népi Felszabadítási Front (PNFF) által fogva tartott csoport tagjai közül, akik az elterített repülőgépek utasai és személyzet közül kerültek ki. Ezzel 16-ra emelkedett azoknak a tüzsoznak a száma, akik jelenleg a jordániai hadsereg védelme alatt állnak. Mint ismeretes, a többi 15 tüzst péntek reggel találták meg.

BONN. A DPA hírgyűjtemény péntek este jelentette, hogy két nyugat-német újságíró — Randolph Braumann, a Stern londoni tudósítója és Wolfgang Stockklausner, a Der Spiegel munkatársa — Ammanban eltűnt. Amint a Palesztinai Népi Felszabadítási Front (PNFF) beírta szövegét, közölte, a két újságíró az utcai harcok idején eltűnt a Philadelphia szállodából. A DPA szerint két angol újságíró, akik szintén ebben a szállodában laktak, az utóbbi napokban nem adott életjelet magáról.

PEKING. Mao Ce-tung elnök és Lin Biao alelnök Pekingben fogadták a Vietnami DK gazdasági kormányköttségét, amely Nguven Con, a Vietnami Dolgozók Pártja KB Titkárságának tagja, Vietnami DK Minisztertanácsának alelnöke, az Állami Tervbizottság elnöke vezetésével látogatást tesz a Kínai NK-ban. Ez alkalomból barát megbeszélésre került sor — közli az Új Kína Hírgyűjtemény.

látogatást tesz a Szovjetunióban. A TASZSZ jelentése szerint a két ország közötti gazdasági kapcsolatok fejlesztési lehetőségeiről tárgyaltak.

COTONOU. Dahomeyben tetemes anyagi károkat okoztak az utóbbi napokban az áradások. Több ezer ember hajlék nélkül maradt. Nagy kiterjedésű véterterület tönkrement. Atacora tartományban az ország nyugati részén több város elszigetelődött a külvilágtól, a telefonvonalak, hidak és közlekedési utvonalak megrongálódása következtében.

TEL AVIV. Újabb nyolc koleraesetet jelentettek be pénteken Izraelben — közli a Reuter. Ezzel 229-re emelkedett az utóbbi hat hétben a kolera megbetegedések száma.

PRAGA. Mohammed Zachárnak, Afganisztán királyának csehszlovákiai látogatása után közös közleményt adtak ki. Az afganisztáni király Prágában a két ország közötti kap-

BELGRAD. — George Ionescu, az Agerpres tudósítója közli:

Vasile Sandru belgrádi román nagykövét költelt adott Angelo Miculescu elvtárs, mezőgazdasági és erdőgazdálkodási miniszter jugoszláviai látogatása alkalmából. Ott volt Franjo Nadj, a Szövetségi Végrehajtó Tanács tagja, Milorad Nisic, Szerbia Végrehajtó Tanácsának tagja, más hivatalos személyek, mezőgazdasági szakemberek.

A Szerbiai Író Szövetsége Belgrádban megrendezte az Irodalmi Fórum összejövetelt, ahova meghívták Nichita Stănescu, Anghel Dumbrăveanu és Petre Stoica román költőket. A vita tárgya az író helyzete a szocializmusban.

A rendezvényen ott volt Belgrád több költője, írója, irodalomkritikusa, irodalmára, Mirko Dzerics színművész verset szavalt a meghívott román költők verseiből. Ezután Szerbia Ignatievics, és Miodrag Jurisics irodalomkritikusok az említett témáról beszéltek a román vendégekkel.

Tunisz központjában

A Luna-16 sikeres visszatérése után

Ünnepélyesen felnyitották a „holdcsomagot”

MOSZKVA. (Agerpres). A Szovjetunio Tudományos Akadémiáján működő holdanyag fogadó laboratóriumban állami bizottság jelenlétében ünnepi külsőségek között felnyitották a „holdcsomagot”. Ezt megelőzően azonban több, feltétlenül szükséges előkészítő műveletet hajtottak végre.

Mihelyt a kapszula a laboratóriumba érkezett, gondosan előkészítették. Szupán a sterilizáció néhány órát tartott, a földi baktériumok és mikroorganizmusok millióit kellett eltávolítani. Még több időt vett igénybe a tartály kiürítése, mentesítése a földi légkörből származó gázmolekuláktól. A

konténerekből nagy teljesítményű szivattyúkkal kiszivták a levegőt és előállították a holdanyag számára megszokott kozmikus vákuumot.

A kutatócsoport két tagja ezután felnyitotta a Lunit-nak nevezett holdanyagzáradék szondát.

A Luna-16 űrállomással hozott holdminta szürkésbarna, finoman szemcsés anyag, erős villanyfényben az acélhoz hasonló, de zöldesen csillog.

A laboratórium vezetője kijelentette a szovjet újságíróknak, hogy a holdanyag elemzése eddig ismeretlen adatokkal szolgálhat a Hold szerkezetéről és tisztázhat számos más kérdést.

A holdmintákat bizonyos ideig vesztésgár alatt tartják, majd behatol és sokoldalú vizsgálat céljából átadják az Akadémia különböző intézeteinek.

Államosítások Brazzavilleben

Kongó Népi Köztársaság (Brazzaville) kormányja bejelentette, hogy államosították a Niari ipari és mezőgazdasági vállalatot, amelynek részvénytöbbségét francia cégek tartották a kezükben. Az államosított társaság nagyobb vállalatok közé tartozik egy cukorgyár, egy finomító, több olaj-

Az NDK felvételét kéri a Nemzetközi Atomenergia Ugynökségbe

Az ADN hírgyűjtemény arról tudósít, hogy a Német DK-kormány nyilatkozatot küldött a Nemzetközi Atomenergia Ugynökség (NAEU) általános konferenciájára 14. ülésszakának elnökehez, és ebben megismétli azt a kérését, hogy tagja akar lenni a szervezetnek. Az NDK-kormány — hangsúlyozza a nyilatkozat —, amelynek politikája teljes összhangban van az NAEU céljaival és elveivel, nagy figyelmet szentel azoknak az erőfeszítéseknek, amelyek a szervezet az atomenergia békés célú felhasználásáért kifejt. A nyilatkozat rámutat, hogy a Német DK megfelel az NAEU alapszabályzataiban megállapított feltételeknek, hogy felvehessék a szervezet tagjai közé és ezáltal jelentősen mértékben járulhasson hozzá a szervezet feladatainak és céljainak megvalósításához.

Spanyol-amerikai katonai egyezmény

MADRID. (Agerpres). Szeptember 26-án hatályba lépett a spanyol-amerikai katonai egyezmény, amelyet a két ország külügyminisztere augusztus 6-án írt alá Washingtonban. Mint ismeretes, ennek az egyezménynek az aláírását, amely újabb öt évre szabályozza a Spanyolországban lévő amerikai katonai támaszpontok státuszát, hosszas és nehéz tárgyalások előzték meg. A szóban forgó három támaszponton — Torrejon, Zaragoza és Rota — 10 000 amerikai katonai állomásozik. Az Egyesült Államok viszonzásul 36 „F-4” Phantom típusú bombázó repülőgépet, öt torpedórombolót, két tengeralattjárót, négy aknaszedőt és

más hadihajókat, továbbá nagy mennyiségű katonai felszerelést és löszert szállít Spanyolországban.

A France Presse szerint a katonai egyezmény hatálybalépése előtt Madridban új spanyol-amerikai védelmi megállapodást írtak alá, amely többek között előírja a két ország közötti közös bizottság megalakítását, a spanyol külügyminiszter és a madridi amerikai nagykövét elnöklete alatt.

Pénteken írták alá a két ország közötti „fejlesztési egyezményt”, amelynek célja elsősorban a mezőgazdasági, pénzügyi és kulturális együttműködés fokozása és a tudományos és műszaki cserék bővítése.

Legújabb sport

Tartalékosan játszott a bajnokcsapat

Rapid — UTA 1:0 (0:0)

Mérkőzés előtt a textilgyáriak egyik szeme sirt, a másik meg nevetett. Három játékosukat nélkülözték (sérülés miatt), de az utolsó pillanatban sikerült leigazolniuk a medgyesi származású Dumbrăneut, akinek eddig csak a tartalékcsoportban volt játéka. A fővárosi együttes edzői ezúttal Rămureanut állították be a Rapid kapujába.

Az UTA már az első perctől átadta a kezdeményezést a vasutas csapatnak. A bajnokságban a vasutasok csak ritkán vették hibát, viszont annál többet „gyengélkedtek” a csatárok. Az UTA szövetségi ellenfeleiként nem is voltak gördékenyek, mert az indítások nagyon pontatlanok voltak. Gornea vett el egy jobb oldali beadást (Biro mentett), majd Domide „életveszélyes” hazatérő nyomán meredt égné a textilgyári edzők hája. A 37. percben Dinu felső sarokra tartó üzenet méteres szabadrúgást ütött szögletre Gornea. Nagy nyomás nehezedett a textilgyári védelemre, mert a középpályások keveset tartották a labát, a csatárok pedig — elsősorban Sima — rendkívül felősen játszottak.

SZÜNET UTÁN. Nőtt az iram, élénkebb, érdekesebb lett a játék, de a technikai színvonal ezúttal is elmaradt a várakozástól. A második félidő első perceiben az UTA támadott többet, Dumbrăneu elől mentett az utolsó pillanatban

Bukarest, Republicii stadion. Vezető: Nițescu Cornel (Szeben). CSAPATOK: RAPID: Rămureanu — Pop, Lupescu, Dan, Codrea — Dinu, Angelescu (a 70. perctől Stelian) — Năsturescu, Stratz (a 68. perctől Codreanu), Neagu, Petreanu. UTA: Gornea — Biro, Leretter, Pozsonyi, Schepp (a 46. perctől Kalinin) — Domide, Petescu, Kalinin (a 46. perctől Axente) — Axente (a 46. perctől Dumbrăneu), Sima, Dumitrescu.

GÖLLŐVŐ: Năsturescu (74. perc). SZÖGLETÁRÁNY: 9:8 (4:5).

szögletre Codrea, Domide bombája szálit kapu fölé, majd Sima hagyott ki nagy helyzetet. A Rapid védelem megingását nem sikerült kihasználniuk a textilgyári csatároknak, és — mint ahogy az ilyenkor lenni szokott — vérszemet kapott a Rapid. Stratz lövést védte Gornea, utána pedig Angelescu elől mentett merész előrevetődéssel a kapuvédő. A 66. percben Neagut fedezetlenül hagyta Leretter, Pozsonyi sem tudta utólról, de a válogatott csatár közelről a kapufára rugta a labdát. A 71. percben Domide 16 méterről leadott nagy lövése csak hajszáll ment kapu mellé. A győztes gólt a 74. percben lőtte a Rapid, Neagu Năsturescu elé tolt a lab-

dát, és a jobbszélső közeli lapos lövése utat talált Gornea kapujának bal oldalába: 1:0.

Az UTA nem tudott már újítani, mivel a középpályások nem játszottak meg a labdákat, s a hosszú indításokat könnyűszerrel semlegesítették a Rapid védői. A mérkőzés hajrájában Petreanu két lövést védte ragyogó reflexszel Gornea.

A találkozó megérdemelten nyerte meg a többet támadó és több gólhelyzetet kialakító Rapid. A textilgyári csapatnál csak Gornea, Pozsonyi, valamint időnként Biro és Axente játékaival lehetünk elégedettek. A Rapid legjobbja Pop, Angelescu és Năsturescu voltak. Nițescu Cornel jól vezette a sportszerű találkozót.

Mérkőzés után nagy volt a tolongás a textilgyári öltöző ajtajában. A sportújságírók kérdéseire választott Nicolae Dumitrescu edző. A kollegák arra voltak kíváncsiak, mi lesz szerdán. A textilgyári edző a következőket mondotta: A mai mérkőzésünket amolyan főpróbának tartottuk, de csak a védelmünk játékával lehetünk — úgy ahogy — elégedett. A csatároknak nagyon szépen játszott. Hogy mi lesz szerdán, magam sem tudom. De bízom abban, hogy a fiúk mindent megtesznek a továbbjutásért.

A tartalékcsoport mérkőzését a Rapid 3:0 (1:0) arányban nyerte meg.